

Tjenestemandsskikretten dom af 25. januar 2012

i sag nr.: S 2011.0002

Central Organisationen af 2010

for

Politiforbundet

(advokat Jacob Goldschmidt)

mod

Finansministeriet

for

Rigspolitiet

(advokat Niels Banke)

Dommere: Janni Christoffersen, Bent Fabricius, Lene Pagter Kristensen (formand og retsformand), Mogens Kroman, Lene Larsen, Mikael Sjøberg og Henrik Witt.

Sagen drejer sig om, hvorvidt Rigspolitiet har overtrådt aftale af 26. juni 2009 indgået mellem Rigspolitiet og Politiforbundet om arbejdstidsregler for polititjenestemænd under klimakonferencen (COP 15) i København i december 2009, og i bekræftende fald om overtrædelsen er bodspådragende.

Parternes påstande

Klager har nedlagt følgende påstande:

- 1) Indklagede skal tilpligtes at anerkende, at Rigspolitiet har tilsidesat aftale af 26. juni 2009 indgået mellem Rigspolitiet og Politiforbundet om arbejdstidsregler for polititjenestemænd under klimakonferencen COP 15 i København i december 2009.

- 2) Indklagede skal til klager betale en af Tjenestemandssretten ikendt bod, jf. tjenestemandsslovens § 53 a, jf. 53, stk. 1, nr. 1.

Indklagede har påstået frifindelse.

Sagsfremstilling

Rigspolitiet var forud for klimakonferencen COP 15 i København i december 2009 klar over, at det ikke ville være muligt at klare den politimæssige opgave under overholdelse af parternes aftale af 14. november 2008 om arbejdstidsregler for tjenestemænd i politiet, indgået med hjemmel i § 3 i aftale mellem Finansministeriet og centralorganisationerne om arbejdstid for tjenestemænd i staten. Som følge heraf indgik Rigspolitiet og Politiforbundet den 26. juni 2009 efter forudgående forhandlinger en aftale om vilkårene for afviklingen af konferencen. I aftalen hedder det bl.a.:

”§ 1. Aftalen gælder for polititjenestemænd, der er omfattet af Politiforbundets aftaleret, og som i forbindelse med Klimakonferencen i København i december 2009 indgår i politiaktionerne i København eller som efter Rigspolitichefens/Politidirektørens beslutning sættes til særlig tjeneste i politikredsene eller Rigspolitiet under Klimakonferencen.

...

§ 2. Aftalen regulerer udtømmende alle arbejdsmæssige aspekter i relation til den politimæssige indsats under Klimakonferencen, hvorfor aftale af 14. november 2008 om arbejdstidsregler for tjenestemænd i politiet, aftale af 14. november 2008 om arbejdstidsregler for polititjenestemænd i land- og enkeltmandsdistrikter, aftale af 27. november 2006 om weekend- og helligdagsgodtgørelse, Finansministeriets og CO II's aftale af 24. marts 2006 om tillæg for aften- og natarbejde for ansatte inden for CO II's forhandlingsområde, samt bestemmelser om arbejdstidsmæssige forhold i andre aftaler ikke finder anvendelse for de af denne aftale omfattede polititjenestemænd i hele aftalens gyldighedsperiode, jf. § 8.

§ 3. I denne aftale defineres følgende begreber således:

- a) *Arbejdsdag*. En kalenderdag i tidsrummet fra kl. 00 – 24, hvor der ikke er planlagt en ordinær fridag.
- b) *Tjeneste*. Tidsrummet for den planlagte arbejdstid, som er knyttet til den arbejdsdag, hvor tjenesten påbegyndes og som afsluttes ved planlagt arbejdstids ophør/afslutningen af en evt. forlængelse af arbejdstiden.
- c) *Ordinær fridag*. En planlagt fridag, som påbegyndes ved afslutningen af en tjeneste og som varer indtil planlagt tjeneste den næstfølgende arbejdsdag. Planlagte ordinære fridage indgår i det antal fridage, som polititjenestemanden

har ret til at afholde i 4. kvartal 2009 i henhold til reglerne i arbejdstidsaftalerne af 14. november 2008. Dette gælder også, hvis fridagen inddrages, jf. også § 6, stk. 3.

d) *Udligningsfridag*. En arbejdsdag, hvortil der ikke er knyttet en tjeneste.

§ 4. Arbejdstiden tilrettelægges med mellem 8 og 16 timers tjeneste, der kan suppleres med indtil 8 timers rådighedstjeneste pr. arbejdsdag.

Stk. 2. Der skal planlægges med mindst 8 timers hviletid pr. døgn (fortløbende 24 timer).

Stk. 3. Rådighedstjeneste er hviletid.

§ 5. Den planlagte tjeneste kan til enhver tid ændres.

§ 6. Den præsterede arbejdstid medregnes i den almindelige arbejdstidsopgørelse ved normperiodens udløb (jf. arbejdstidsaftalen af 14. november 2008) med 7,4 timer pr. arbejdsdag, hvor der er præsteret tjeneste, herunder rådighedstjeneste, jf. dog stk. 2 og stk. 3.

...

§ 7. Tjeneste godtgøres endvidere således (beløb angivet i aktuelt niveau):

a) Ved udligningsfrihed ydes et tillæg på 400 kr. pr. udligningsfridag.

b) Ved planlagt tjeneste på 8 timer ydes et tillæg på 400 kr. pr. tjeneste

c) Ved planlagt tjeneste på mere end 8 timer og indtil 12 timer ydes tillæg på 1.500 kr. pr. tjeneste.

d) Ved planlagt tjeneste på mere end 12 timer og indtil 16 timer ydes tillæg på 3.300 kr. pr. tjeneste.

e) Ved planlagt tjeneste på 16 timer suppleret med 8 timers rådighedstjeneste ydes et tillæg på 4.400 kr. pr. tjeneste.

Stk. 2. Såfremt en planlagt ordinær fridag inddrages, ydes godtgørelse i forhold til den tjeneste, som herefter planlægges på fridagen, efter reglerne i stk. 1, litra b-d. Herudover ydes et tillæg på 1.600 kr. (aktuelt niveau) for inddragelse af fridagen.

...

§ 8. Aftalen træder i kraft, når Rigspolitechefen giver meddelelse herom og bortfalder uden yderligere varsel, når politiaktionen i forbindelse med klimakonferencen afsluttes,”

I et referat fra et hovedbestyrelsesmøde i Politiforbundet den 11. og 12. august 2009 er bl.a. anført følgende om aftalen:

”*Forbundsformand Peter Ibsen* redegjorde for, at der i forbindelse med COP 15 ikke er indgået aftale om 24-timers tjeneste, men at der alene er indgået aftale om muligheden for planlægning af *indtil* 16-timers tjeneste og at der derefter var krav om 8 timers hvile. Denne 8 timers hvileperiode kan være under rådighedstjeneste med den dertil hørende honorering. Der kan dog opstå situationer, hvor man ikke umiddelbart kan trække en deling væk fra en alvorlig situation, hvorefter tjenesten vil kunne forlænges – hvilket vil medføre, at hviletiden forskydes med samme antal timer.”

Aftalen af 26. juni 2009 var suppleret af et protokollat udarbejdet af parterne i fællesskab, som løbende blev ajourført. I en udgave af protokollatet dateret 12. november 2009 hedder det bl.a.:

”I tilknytning til aftalen om arbejdstidsregler i forbindelse med Klimakonferencen er der mellem Rigspolitiet og Politiforbundet enighed om følgende:

Generelle forhold

Politiets varetagelse af sikkerheden under Klimakonferencen forventes at medføre den største politimæssige indsats i Danmark nogensinde. Det forventes, at alle polititjenestemænd, herunder politibetjente under uddannelse, skal deltage enten i den direkte politiindsats eller som en del af det strengt nødvendige ordens- og efterforskningsmæssige beredskab i landets politikredse og i Rigspolitiet.

Selv om den samlede politistyrke indsættes i perioden, hvor Klimakonferencen afholdes, er det ikke muligt, at tilvejebringe det antal polititimer i døgnnet, der skal til for at løse den politimæssige opgave, når det skal ske under iagttagelse af de gældende arbejdstidsregler.

Den særlige aftale af 26. juni 2009 mellem Rigspolitiet og Politiforbundet er således indgået for at imødegå problemstillingen om manglende polititimer, og for at hindre at politibetjeningen efter konferencen kommer til at lide under personalemangel på grund af massiv afspadsring.

Aftalen sætter de gældende arbejdstidsregler ud af kraft i perioden, dog således at den enkelte polititjenestemand hvert døgn har mulighed for minimum 8 timers hvile.

Aftalen er indgået under forudsætning af at de økonomiske muligheder er til stede.

Tilrettelæggelse af tjenesten

Aftalens § 5 indebærer, at Rigspolitichefen/Politidirektøren i aftalens gyldighedsperiode uden forudgående varsel kan beslutte at tilpasse personaleforbruget ved at ændre den planlagte arbejdstid for den følgende arbejdsdag. Herved kan der forekomme skift fra et godtgørelsesniveau til et andet, jf. aftalens § 7, stk. 1. Der ydes ikke nogen former for kompenserende godtgørelse herfor.

I aftalens gyldighedsperiode kan der planlægges med afholdelse af ordinære fridage. Inddrages en planlagt ordinær fridag skal den erstattes af en tjeneste og honoreres efter aftalens § 7, stk. 1. Den ordinære fridag udskydes til senere afholdelse eller honoreres efter aftalens § 7, stk. 2. Der stilles ikke krav til længden af disse ordinære fridage. Fridage skal så vidt muligt være planlagt inden indsatsen påbegyndes, men de kan placeres uden varsel.

...

Opfylder antallet af inddragne og afholdte fridage i 4. kvartal 2009 samlet ikke kravet til antallet af ordinære fridage i kvartalet, skal de manglende fridage afholdes i 1. kvartal 2010.

Rent teknisk vil inddragelsen af de ordinære fridage ske umiddelbart efter Klimakonferencens afslutning ved betaling af et antal af de ordinære fridage, der måtte være opsparet i perioden.

Anvendelsen af udligningsfridage under indsatsen bør primært ske i forbindelse med behov for tilpasning af personalebehovet, hvis Klimakonferencen afkortes eller i tilfælde, hvor det er hensigtsmæssigt af hensyn til personalets restitution (hviletid).

Der skal planlægges med mindst 8 timers hviletid pr. fortløbende 24 timer. Rådighedstjeneste kan planlægges såvel før som efter den faktiske del af den pågældende tjeneste. Rådighedstjeneste udgør således sammen med den faktiske tjeneste én samlet tjeneste i godtgørelsesmæssig henseende.

Rådighedstjeneste er hviletid. Hvis det undtagelsesvist viser sig, at der de facto ikke er ydet/kan ydes 8 timers hviletid, forpligter Rigspolitiet sig til at pålægge ledelsen af politiaktionen løbende at indberette hvert enkelt tilfælde til den administrative stab.

...

Godtgørelsesformer

...

Der kan alene ydes et tillæg pr. tjeneste, og det er den planlagte arbejdstid, som er styrende for tillæggets størrelse. Forlængelse af en tjeneste udover den planlagte arbejdstid indebærer således ikke i sig selv skift til en anden tillægssats. Den administrative stab kan dog i forbindelse med overskridelser i forhold til den planlagte tjeneste efter en konkret vurdering træffe beslutning om, at en højere sats skal bringes i anvendelse for den pågældende tjeneste. I den konkrete vurdering inddrages også oplysninger om den faktisk forrettede tjeneste i dagene forud for den pågældende tjeneste.”

Den i protokollatet omtalte ”administrative stab” bestod af politiinspektør Torben Jakobsen, vicepolitiinspektør Per Jensen og vicepolitiinspektør Michael Engel Olsen, alle fra Rigspolitiet, politiinspektør Peter Ekebjærg og politiassessor Karen Juul Christensen, begge fra Københavns Politi, samt forbundssekretær i Politiforbundet Poul-Erik Olsen.

Umiddelbart før afholdelsen af konferencen ansøgte Rigspolitiet efter drøftelser med Politiforbundet og Arbejdstilsynet sidstnævnte om dispensation til at fravige arbejdsmiljølovens almindelige regler om daglig og ugentlig hviletid under COP 15. I ansøgningen, som er dateret 2. december 2009 og underskrevet også af Politiforbundet, hedder det bl.a.:

”For at sikre et tilstrækkeligt antal polititimer til sikkerhedsindsatsen i forbindelse med COP 15 og varetagelse af politiopgaverne i øvrigt i politikredsene har Rigspolitiet indgået en særlig tjenestetidsaftale med Politiforbundet. Tjenestetidsaftalen sætter bl.a. arbejdsmiljølovens hviletidsbestemmelser ud af kraft i perioden, dog således at den enkelte polititjenestemand hvert døgn skal have minimum 8 timers hvile.

...

Ansøgningen om dispensation indgives i medfør af bekendtgørelse om hvileperiode og fridøgn mv. § 33. Ansøgningen omfatter polititjenestemænd og skal gælde i indsatsperioden, som kan strække sig fra den 1. december 2009 til den 23. december 2009. Det bemærkes, at COP 15-mødet forventes afsluttes den 18. december 2009, men da mødet kan blive forlænget, ligesom demonstrationer mv. i forbindelse med COP 15 kan strække sig ud over den planlagte mødeperiode, søges dispensation frem til den 23. december 2009.

Opgavens beskaffenhed

Det indsatte politipersonale vil i indsatsperioden være beskæftiget med sikkerhedsopgaver som bevogtning af bygninger og eskortering af Klimakonferencens deltagere. Derudover vil en stor del af personalet være indsatsstyrker, der vil være i beredskab med henblik på indsættelse i forbindelse med ekstremisme (uroligheder) eller terroranslag. Endelig skal landets politikredse i perioden løse de sædvanlige politimæssige opgaver (hverdagens beredskab).

Tjenesten tilrettelæggelse

Det indsatte personale planlægges med en af følgende tjenestetyper i hvert døgn:

- 8 timers tjeneste og efterfølgende 16 timers hviletid (primært rejsedage)
- 12 timers tjeneste og efterfølgende 12 timers hviletid (primært bevogtnings- og indsatsenheder i den første del af indsatsperioden og hverdagens beredskab i politikredsene)
- 16 timers tjeneste og efterfølgende 8 timers hviletid (anvendes primært i anden del af indsatsperioden).
- 16 timers tjeneste og efterfølgende 8 timers rådighedstjeneste (en særlig indsatsstyrker der skal kunne anvendes med kort varsel). De 8 timers rådighedstjeneste afvikles på hotel. Rådighedstjenesten er af beredskabsmæssige hensyn, idet de pågældende i akutte tilfælde skal kunne indkaldes til tjeneste, såfremt de indsatsstyrker, som i forvejen er i beredskab, skulle vise sig utilstrækkelige.

Det bemærkes, at 12-timers tjenester anvendes til tre-holdsskift, idet de pågældende medarbejdere er på ”objektet” i 8 timer, mens de resterende 4 timer er til transport, briefing, mv. I hverdagens beredskab i politikredsene anvendes 12-timers tjenesterne dog til to-holdsskift. 16 timers tjeneste anvendes til to-holdsskift, idet medarbejderne vil være på ”objektet” i 12 timer, mens de resterende 4 timer anvendes til transport, briefing mv.

...

Da planerne i forbindelse med afviklingen af COP 15 løbende ændres bl.a. i takt med, at statslederne tilmelder sig konferencen, er det vanskeligt på forhånd at fastlægge antallet af medarbejdere på de forskellige vagter, og herunder hvor mange dage i træk de forskellige medarbejdere er nødt til at arbejde, uden at der bliver mulighed for fridøgn.

Dispensation fra bekendtgørelsens § 3 om daglig hvileperiode

Der søges om dispensation til at fravige bekendtgørelsens § 3, hvorefter arbejdstiden normalt skal tilrettelægges således, at de ansatte får en hvileperiode på mindst 11 sammenhængende timer inden for hver periode på 24 timer.

Rigspolitiet og Politiforbundet har den 26. juni 2009 indgået en aftale om arbejdstidsregler for polititjenestemænd under Klimakonferencen (COP 15). På denne baggrund søges om dispensation til, at arbejdstiden tilrettelægges med op til 16 timers tjeneste indenfor en 24-timers periode, der kan suppleres med indtil 8 timers rådighedstjeneste. Der skal planlægges med mindst 8 timers hviletid pr. døgn (fortløbende 24 timer). Rådighedstjeneste udenfor arbejdsstedet betragtes som hviletid. Den enkelte polititjenestemand skal for hver 24 timer have minimum 8 timers hvile.

...

Den praktiske afvikling af tjenesten

I erkendelse af, at medarbejderne under indsatsen i forbindelse med COP15 udsættes for en væsentlig merbelastning med såvel lange vagter som manglende mulighed for afholdelse af fridage, søges den praktiske gennemførelse af tjenesterne tilrettelagt således, at der i videst muligt omfang kompenseres for belastningen.

Tjenesteplanlægningen er lagt således, at al transport til og fra objekter mv. er indeholdt i tjenestetiden. Tjenestetiden på objekterne er typisk opbygget således at ca. 1/3 af medarbejderne hele tiden vil være vagtfrit – dvs at de har mulighed for at slappe af, spise osv. på stedet, medens det øvrige personale er på post. Der rokeres løbende mellem vagtfrit personale og personale på post gennem vagten, så alle medarbejderne har vagtfrie perioder. For øvrige enheder tilrettelægges tjenesten, således at der gives tilsvarende perioder i tjenesten, hvor der er mulighed for at slappe af, spise osv.

Der er derfor bl.a. etableret et velfærdskoncept, hvorefter der er arrangeret velfærd og bespisning til alle medarbejdere under COP15-aftalen. Denne bespisning omfatter alle vand og kaffe samt alle hovedmåltider henover døgnet, der serveres enten på det aktuelt bevogtede objekt eller på et af vores særlige ”underbringelsessteder”. Der er endvidere arrangeret passende faciliteter, således at vagtfrit personale har mulighed for at sidde under afslappende former.

Der vil endelig hele tiden løbende ske en vurdering af mulighederne for at give medarbejderne fri. Denne vurdering skal nødvendigvis ske under hensyntagen til den aktuelle operative situation, hvorfor det er ikke afspejlet i den fremadrettede tjenesteplanlægning.”

Arbejdstilsynet imødekom dispensationsansøgningen ved afgørelse af 4. december 2009. I afgørelsen er anført bl.a.:

”Afgørelse

Arbejdstilsynet kan godkende ansøgningen om dispensation til, i forbindelse med klimakonferencen i København, at fravige § 3 og § 4, stk. 1, efter § 33 i bekendtgørelse nr. 324 af 23. maj 2002 om hvileperiode og fridøgn mv. i perioden fra den 1. december 2009 til den 23. december 2009.

Arbejdstilsynet skal gøre opmærksom på, at selvom der gives dispensation, skal arbejdet i videst muligt omfang planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Begrundelse

Arbejdstilsynet finder, at arbejdet er omfattet af bekendtgørelsens bilag 1, nr. 2, og nr. 3, litra c, for så vidt angår civilbeskyttelse, som omfatter de aktiviteter, som polititjenestemændene skal udføre under COP 15. Der kan derfor i nødvendigt omfang ske fravigelse fra reglen i bekendtgørelsens § 3 om en daglig hvileperiode og fra § 4, stk. 1, om ugentlig fridøgn.

Arbejdstilsynet har i den forbindelse lagt til grund, at der er tale om en helt særlig begivenhed, som løber i en specifik begrænset periode, og som indebærer den største sikkerhedsopgave for dansk politi nogensinde. Der er således tale om en opgave, som efter dets art ikke kan opsættes.

...

Arbejdstilsynets vurdering

Arbejdstilsynet har ved vurderingen særlig lagt vægt på:

- at Politiforbundet har tiltrådt indholdet og underskrevet ansøgningen,
- at der er tale om en begrænset tidsperiode,
- at der planlægges med flere tjenestetyper på 8, 12 eller 16 timer med efterfølgende hvileperioder eller rådighedsvagt for en særlig indsatsstyrke og personer i enkelte andre særlige funktioner, som i akutte tilfælde skal kunne indkaldes til tjeneste,
- at tjenestetiden ud over 8 timer indeholder tid til transport, briefing mv.
- at den enkelte polititjenestemand for hver 24 timer skal have minimum 8 timers hvile
- at der løbende rokeres mellem vagtfrit personale, så alle får vagtfrie perioder,
- at der i videst mulig omfang kompenseres for arbejdstidsbelastningen,
- at der er etableret et velfærdskoncept med forplejning og passende faciliteter til bl.a. hvile og pauser,
- at det hele tiden vurderes, om det er muligt at give en medarbejder fri,
- at langt hovedparten af medarbejderne efter perioden afvikler den daglige tjeneste på 8-timers vagter, således at kompenserende hvileperioder og fridøgn bliver afviklet indenfor rimelig tid.

...”

I en kronik i Politiken den 11. december 2009 skrevet af Politiforbundets formand Peter Ibsen og næstformand Claus Hartmann hedder det bl.a.:

”Bekymring for sikkerheden

Der har været meget polemik omkring politiets rolle under COP15. Holdningen er dog, at vi er i stand til at løfte opgaven, og at uddannelsen og de senere års træning, indsatskoncepter og styrkede efterretningsbilleder gør os i stand til at klare opgaven.

Om end spændt til det yderste og lidt mere.

Til sammenligning brugte man henholdsvis 25.000 og 30.000 politifolk under lignende møder i London og Berlin. I Danmark tæller den samlede politistyrke 10.700 politifolk, inklusive alle elever på Politiskolen!

Derfor viste den første planlægning også, at vi i princippet mangler mindst 5.000 politifolk for at leve op til kravene. Kun ved hjælp af særlige aftaler og midlertidig dispensation af arbejdstidsregler hænger det sammen.

Det har vi blandt andet gjort i erkendelse af, at det er en opgave for politiet – og en opgave, som politiet selvfølgelig skal løse, og som samfundet forventer, at vi løser.

Nu passer brikkerne så heldigvis også. Tilmed på en måde, så det holder og ser bæredygtigt ud. I Politiforbundet har vores store bekymring været politifolkenes sikkerhed – og kravet til, at alle i indsats skal have mulighed for mindst otte timers søvn i døgnnet.

Hvilen og sikkerheden har været de ultimative krav.

Aftalen om honorering er simpelthen indgået, fordi Danmark ville blive efterladt uden politi mange måneder frem, hvis overarbejder som følge af COP15 skulle afspadseres. Det er næppe en ordning, man ønsker for et politi, som i forvejen mangler hænder for at følge med i hverdagen.

De aftaler er på plads. Hviletiden og sikkerheden.”

I alt ca. 170 statsledere endte med at deltage i klimakonferencen. I konferencens sidste dage viste der sig at være et langt større behov for eskortetjeneste i forbindelse med bilaterale forhandlinger end forventet. Dette indebar, at et antal polititjenestemænd beskæftiget med eskorte af delegationer fra en række lande, ikke fik den hviletid på 8 timer pr. døgn, som fremgik af aftalen, og som der også var planlagt med ved vagtplanlægningen.

Der er under sagen fremlagt en grafisk oversigt over den planlagte og den faktiske arbejdstid for polititjenestemændene i eskortetjenesten, som viser, at der i perioden fra den 16. til den

19. december 2009 fandt en række hviletidsoverskridelser sted. Klager har beregnet, at gennemsnitligt 23,46 % af tjenesterne havde for korte hvil, og at der for den 17. december 2009 var tale om næsten 40 %. For visse eskortetjenesters vedkommende var der tale om, at de pågældende polititjenestemænd havde været tjenestegørende fra den 17. december om morgenen og indtil den 19. december om aftenen svarende til i alt 62 timer med alene 7-8 timers hvil fordelt på to perioder på hver 3-4 timer.

Indklagede har beregnet, at de af oversigten omfattede hviletidsoverskridelser alene angår 0,17 % af samtlige vagter afviklet under klimakonferencen.

I en rundskrivelse af 18. december 2009 fra Rigspolitichef Jens Henrik Højbjerg hedder det bl.a.:

”Tjenesteplanlægning i forbindelse med afslutning af COP-15

Den politimæssige indsats under COP15 har som forventet haft et meget betydeligt omfang, hvor både det direkte indsatte personale i København og personalet i hverdagens beredskab indtil nu har ydet en langvarig og belastende indsats. Det indsatte personale bør derfor hurtigst muligt få mulighed for at få hviletid.

Efter drøftelse med Politiforbundet har Rigspolitiet derfor besluttet, at alt indsat politipersonale, der deltager i den direkte indsats i København, skal have minimum 35 timers hviletid i direkte forlængelse af den sidste tjeneste under COP15”.

I et nyhedsbrev fra Rigspolitichef Jens Henrik Højbjerg udsendt den 15. april 2010 hedder det bl.a.:

”Som jeg nævnte i mit nyhedsbrev i december måned 2009 blev COP 15 på mange måder en operativ succes for politiet. Det skyldtes ikke mindst en stor og ekstraordinær indsats ydet af alle ansatte i politiet. Denne succes er siden delvist blevet overskygget af en debat om planlægningen af tjenesten under COP 15 og afregningen af den udførte tjeneste.

Så vidt jeg har kunnet følge debatten, synes problemerne at kunne sammenfattes i tre punkter:

- At planlægningen af arbejdstiden ikke har tilgodeset en ligelig fordeling af arbejdsbelastningen
- At minimumskravet om mindst 8 timers hviletid mellem to tjenester ikke er overholdt
- At merarbejde ikke er afregnet time for time

I forbindelse med den praktiske planlægning af tjenesterne under COP 15 blev enkelte politiaktioner planlagt med enten udelukkende dagtjenester eller udelukkende nattjenester. Dette skete med henblik på at undgå, at medarbejderne under COP 15 indsatsen skulle skifte fra dag til nat eller omvendt og dermed ud fra et hensyn om at sikre, at der var så mange personaleressourcer til rådighed i perioden som overhovedet muligt. Selvom denne planlægning ikke er i strid med den indgåede aftale med Politiforbundet om tilrettelæggelse og afregning af tjenesten under COP 15, så medgiver jeg, at det kunne have været håndteret mere hensigtsmæssigt. Denne betragtning er dog i et vist omfang set i bagklogskabens lys, idet jeg har stor forståelse for, at der i planlægningsfasen var stort fokus på at sikre, at der var så mange polititimer til rådighed for indsatserne som overhovedet muligt. I forbindelse med den faktiske afvikling af COP 15 viste det sig så, at der nok havde været plads til at lægge skift af tjenesten ind i planerne.

Når det drejer sig om tilsidesættelse af minimumshvilen mellem to tjenester, så er der ikke dokumenteret operationelle argumenter af force majeure lignende karakter, som kan forsvare disse tilsidesættelser. Det er derfor beklageligt, at de har fundet sted, og jeg er naturligvis indstillet på, at godtgøre de berørte medarbejdere for de manglende hviletimer.

Endelig har spørgsmålet om honorering af merarbejde været debatteret. Den indgåede aftale mellem Politiforbundet og Rigspolitiet, der også har været grundlaget for en meget betydelig merbevilling til politiet, er baseret på en gennemsnitsbetragtning, når det drejer sig om honorering af merarbejde. Det vil være i strid med aftalen og forudsætningen for politiets merbevilling, hvis alt merarbejde blev honoreret time for time. Der har under den administrative stabs behandling af merarbejdet været lagt en linje, der på den ene side har tilgodeset den enkelte medarbejders samlede belastning og på den anden side har den respekteret den indgåede aftale mellem Politiforbundet og Rigspolitiet samt de merbevillingsmæssige forudsætninger. Det er min opfattelse, at der ved denne behandling af merarbejdet er ydet en maksimal og i en hver henseende rimelig kompensation.”

Det er oplyst, at de medarbejdere, som blev berørt af overskridelsen af minimumshviletiden i forbindelse med eskortekørsel, er blevet tilbudt kompensation i form af opskrivning af afspadseringskonti svarende til hviletidsoverskridelsen med tillæg af 50 %. Da Rigspolitiet ikke var indstillet på at indgå en samlet løsning af alle de udeståender, parterne havde som opfølgning på COP 15, er tilbuddet blevet afslået af Politiforbundet, og tilbuddet står herefter ikke længere ved magt.

Forklaringer

Formand for Politiforbundet, Peter Ibsen, har forklaret bl.a., at Politiforbundet blev involveret i forberedelserne til COP 15 i meget god tid forinden klimakonferencen. Alle var klar over, at

der skulle bruges langt flere end de 10.500 politifolk, der var til rådighed, men at der desuagtet skulle planlægges således, at det kom til at fungere politimæssigt forsvarligt både i København og provinsen, herunder også efter klimakonferencen. Det var derfor vigtigt at skaffe finansiering til på forhånd at kunne ”afkøbe” overarbejdet. Politiforbundet havde under drøftelserne fokus på at sikre medlemmerne en ordentlig honorering, men det var derudover et ”must” at sikre medlemmerne ordentlige arbejdstider. Det var i den forbindelse et ufravigeligt krav, at der for de medlemmer, som skulle deltage i indsatsen, skulle være mindst 8 timers hvile pr. døgn for at undgå nedslidning. Dette var begge parter enige om.

Aftalen om arbejdstidsregler af 26. juni 2009 var en enkel og gennemskuelig aftale, som indebar både en fornuftig honorering og en klar aftale om mindst 8-timers hvile pr. døgn. Der var aftalt en sammenhængende minimumshviletid på 8 timer, uanset der i aftalens § 4 blev anvendt ordene ”skal planlægges med”. Man var klar over, at en planlagt tjeneste på 16 timer ville kunne blive overskredet i helt særlige tilfælde. Det blev drøftet, at dette ville kunne være tilfældet, hvis der sprang en bombe på Vesterport Station, som nødvendiggjorde, at de tjenstgørende betjente måtte blive på stedet. Hvis en sådan situation indtraf, skulle den pågældende efter tjenestens ophør trækkes ud og gives mindst 8 timers hvile. Det blev for at sikre dette i protokollatet til aftalen indføjet, at der skulle ske indberetning til Den Administrative Stab i alle tilfælde, hvor hviletid blev inddraget, idet Den Administrative Stab herefter skulle sørge for, at den enkelte polititjenestemand fik sin hvileperiode, straks der var mulighed herfor. Der blev ikke aftalt compensation for de timer, der gik ud over 16 timer, da dette ikke kunne ske i henhold til aftalen. Som det fremgår af referatet fra Politiforbundets hovedbestyrelse af 11. og 12. august 2009, blev 24-timers tjeneste drøftet, men der blev ikke indgået aftale herom.

Protokollatet til aftalen var ment som en vejledning til aftalen og blev udviklet, efterhånden som forholdene udviklede sig. Der er derfor tale om et ”dynamisk papir”, som findes i flere versioner. Man kunne ikke med protokollatet ændre på aftalen, men kun fortolke den. Når Den Administrative Stab skulle orienteres, var det for at skabe et samlet overblik i de situationer, hvor der ikke blev givet 8 timers hvile, således at man kunne give den enkelte betjent de påkrævede 8 timers hvile ved at forskyde den efterfølgende tjeneste. Rigspolitiet kan ikke have misforstået denne del af aftalen, og det er også erkendt fra Rigspolitiets side, at aftalen blev overskredet flere gange.

Der var lidt ”rumlen” i Politiforbundets bagland over den indgåede aftale. Politiforbundet og Rigspolitiet blev efter drøftelse af situationen enige om, at der skulle indgives en dispensationsansøgning til Arbejdstilsynet. Det var Rigspolitiet, som skrev dispensationsansøgningen, men forbundet stod som medunderskiver heraf. Der var i ansøgningen klart fokus på den enkelte betjent. Eskortering har ikke været drøftet specifikt, og når eskortering er nævnt i ansøgningen, er dette blot sket som et led i den almindelige beskrivelse af den samlede politiopgave. Det var for forbundet en klar og kendelig forudsætning, at der ikke kunne dispenseres fra en mindste hvileperiode på 8 timer. Dette står der heller ikke noget om i ansøgningen, hvilket også er naturligt, da det var en dispensationsansøgning fra 11-timers reglen.

Belastningen viste sig at blive ekstrem stor, og den påvirkede alle landets politistationer. Set udefra var det en succes, men set isoleret fra Politiforbundets side oplevedes det ikke helt sådan. Der har efterfølgende været kritik fra medlemmernes side over de stedfundne overskridelser af mindste hviletiden på 8 timer, og forbundet er skuffet og indigneret over overskridelserne samt over, at de betjente, som det er gået ud over, ikke er blevet behørigt kompenseret. Der er tale om et alvorligt brud på aftalen af 26. juni 2009, især når man tager i betragtning, hvor højt en mindste hviletid på 8 timer var prioriteret. Det er uforståeligt, at Rigspolitiet ikke mener, at aftalen er tilsidesat, ligesom det er uforståeligt, at Rigspolitiet hævder, at overskridelserne straks blev indberettet og håndteret i overensstemmelse med aftalen. I så fald burde der have været fremlagt dokumentation herfor.

Ventetiden under eskortekortekørslen fandt for de fleste betjentes vedkommende sted i biler, hvilket ikke kan sidestilles med hviletid. Det er derfor en dårlig undskyldning fra Rigspolitiets side, når det gøres gældende, at betjentene ventede under ”hviletidslignende” forhold. Ophold i en bil kan ikke henføres herunder, idet ”hviletidslignende” forhold må forudsætte, at man har en seng til rådighed.

Politiinspektør Torben Jakobsen, Rigspolitiet, har forklaret bl.a., at den operative planlægning i forhold til COP 15 startede 1 ½ år forinden konferencen. På baggrund af erfaringer fra tidligere aktioner var man klar over, at der skulle bruges flere polititimer, end der var til rådighed, og at der efterfølgende kunne opstå problemer med afspadseringer. Fokusområderne i forbindelse med planlægningen af COP 15 var derfor at skaffe det nødvendige antal

polititimer til at løse opgaven, uden at man bagefter stod med en stor overarbejdspekkel, som skulle afvikles.

Man havde i forløbet en række forhandlinger med Politiforbundet, og disse forhandlinger resulterede i aftalen af 26. juni 2009. Erfaringerne med de store opgaver er, at forholdene hele tiden ændrer sig, og parterne var derfor enige om at tage højde herfor ved løbende at ajourføre det protokollat, som var knyttet til aftalen. I lyset af tidligere erfaringer drøftedes bl.a., hvad der skulle ske, hvis forholdene udviklede sig anderledes end forventet.

Drøftelserne herom resulterede i, at der i protokollatet blev indsat en bestemmelse om, at hvis det undtagelsesvist skulle vise sig, at der de facto ikke var ydet eller kunne ydes 8 timers hviletid, så forpligtede Rigspolitiet sig til at pålægge ledelsen af politiaktionen løbende at indberette hvert enkelt tilfælde til Den Administrative Stab. Der måtte ikke planlægges med mindre end 8 timers hviletid, men hvis det ikke gik som planlagt, så skulle der være en mulighed for at gribe ind.

Den Administrative Stab havde en lang række opgaver omkring logistik og økonomi. Staben skulle også reagere, når der kom indberetninger om overskridelser vedrørende hviletidsbestemmelserne. Staben kunne imidlertid ikke gøre noget, førend indberetningerne forelå, og det tog på grund af de mange opgaver, som skulle varetages, længere tid end forventet at få indberetningerne frem.

I hvilket omfang det er lykkedes at overholde aftalen, beror på, hvordan man ser på tallene. Set i forhold til det samlede antal vagter er der således tale om et procentvist meget lille antal overskridelser.

Faglig sekretær i Politiforbundet Poul-Erik Olsen har forklaret bl.a., at han bistod formanden Peter Ipsen under drøftelserne forud for aftalen af 26. juni 2009 med Rigspolitiet og under de løbende drøftelser omkring protokollatet. Han var endvidere forbundets repræsentant i Den Administrative Stab, som var blevet etableret i marts 2009 med henblik på at indgå som et led i den samlede stabsstruktur i relation til planlægningen af COP 15-indsatsen. Specifikt i forhold til aftalen af 26. juni 2009 samt det hertil hørende protokollat havde staben primært følgende tre funktioner: 1) træffe beslutning om fortolkning og anvendelse af aftalen og protokollatet, 2) træffe beslutning om eventuel ændring af honoreringen af personalet, når der

skete forlængelser af tjenesten ud over det planlagte, og 3) træffe beslutning i eventuelle tilfælde, hvor en medarbejders ret til en sammenhængende hviletid på 8 timer blev tilsidesat.

Den Administrative Stab havde ikke ansvaret for den operationelle del, som henhørte under Den Operationelle Stab, men skulle sørge for, at omfanget af administrative forpligtelser for de operationelle ledere blev begrænset mest muligt. Den Administrative Stab havde bl.a. det overordnede ansvar for indkvartering, forplejning, tjenesteplanlægning m.v. og skulle bl.a. sørge for, at hviletidsbestemmelserne blev overholdt, idet det var staben, som gennem de foretagne indberetninger havde det samlede overblik. Indberetningerne blev indgivet via Tjenestetidssekretariatet, som var blevet oprettet i regi af Københavns Politi i erkendelse af, at arrangementet ville blive usædvanligt stort og indebære et hidtil uset antal tjenestetidsregistreringer. Tjenestetidssekretariatet, som var døgnbemandet, forestod den egentlige tjenesteplanlægning af samtlige medarbejdere omfattet af COP 15-aftalen og sørgede for, at de fleste indberetninger vedrørende forlænget tjeneste blev fulgt op af en forskydning af den efterfølgende tjeneste, således at der blev givet en sammenhængende hviletid på minimum 8 timer. Sekretariatet havde på grund af de mange indberetninger svært ved at følge med, hvilket resulterede i, at indberetningerne først nåede frem til staben med en vis forsinkelse.

Staben tog stilling til, om en forlænget tjeneste gav krav på oprykning til et højere tillæg, og skulle endvidere sikre, at minimumshviletiden på 8 timer blev overholdt. Kom der indberetninger om overskridelser af hviletiden, skulle der reageres med det samme. Der måtte således ikke gås på kompromis med, at der så snart, det var muligt, skulle gives en sammenhængende hviletid på 8 timer.

Faglig sekretær i Politiforbundet Flemming Olsen har forklaret bl.a., at han især har med sikkerhedsspørgsmål at gøre. Han deltog den 1. december 2009 sammen med repræsentanter for Rigspolitiet i et møde med Arbejdstilsynet. Formålet med mødet var at drøfte, hvad en ansøgning om dispensation fra de sædvanlige hviletidsregler skulle indeholde, herunder hvad der kunne forventes at opnås dispensation til. Rigspolitiet gav på mødet udtryk for, at man gerne havde set, at der blev givet dispensation til 24-timers vagter, men Arbejdstilsynet holdt fast i, at der ikke kunne afviges fra, at der skulle gives minimum 8 timers hvile pr. døgn. Han har ikke været involveret i den efterfølgende udformning af dispensationsansøgningen.

Politiinspektør Peter Ekebjærg har forklaret bl.a., at han har arbejdet med logistik og planlægning omkring store politiaktioner siden 1999, herunder bl.a. EU-Formandskabet i 2002 og rydningen af ungdomshuset i marts 2007. COP 15 er i den sammenhæng uden tvivl den største opgave nogensinde, som politiet har skullet løse. Han startede allerede i 2007 med planlægningen, og i 2008 blev der udarbejdet notater om omkostninger m.m. Regnestykket drejede sig bl.a. om, hvor mange statsoverhoveder der skulle bevogtes i hvor mange hoteller. Stort set samtlige politiressourcer ville blive beslaglagt, og man måtte derfor indgå aftaler for at frigøre ekstra ressourcer til opgaven. Selve konferencen var planlagt til at vare fra den 1. december til den 18. - 23. december og var opdelt i 62 selvstændige aktioner. Man planlagde med 8 timers hvile, og det var en væsentlig parameter, at der skulle være tale om 8 timers reel hvile. Man tog ikke let herpå. I forhold til eskortekørslen forelå der en robust plan, der var realistisk i forhold til det scenarie, man forventede.

Imidlertid agerede deltagerne i konferencens sidste dage ikke som forventet. Bl.a. kørte en række statsoverhoveder mv. efter gallamiddagen den 17. december på Christiansborg tilbage til Bella Centret, hvor der herefter foregik en række bilaterale forhandlinger. Det var imod forventningen, da man havde planlagt efter, at forhandlingerne ville have været overstået, når statsoverhovederne ankom. Det betød, at der opstod et behov for eskortekørsel i et omfang, som slet ikke var forudsat. De betjente, som skulle eskortere statsoverhovederne til og fra de bilaterale forhandlinger, kunne af sikkerhedsmæssige grunde ikke forlade de pågældende statsoverhoveder, og de kunne heller ikke udskiftes, når de først var blevet tilknyttet en bestemt eskorte, idet de var specielt sikkerhedsgodkendt og briefet til denne opgave.

Han deltog selv i Den Fælles Administrative Stab, som var blevet oprettet i foråret 2009. Alle overskridelser af hviletidsbestemmelserne skulle indberettes til staben for at sikre staben et samlet overblik. Systemet var, at den enkelte leder indberettede eventuelle overskridelser på de dertil udformede blanketter til Tjenestetidssekretariatet, der videregav indberetningerne til staben. Det var en fremgangsmåde, som havde været forhandlet med Politiforbundet, og som forbundet havde erklæret sig enig i. Det var imidlertid ikke praktisk muligt at få indberetningerne om overskridelser frem til staben straks efter de enkelte tjenester. I forhold til forløbet for eskortetjenesterne i dagene den 17. og 18. december fik Den Administrative Stab først besked om overskridelserne den 19. december 2009, hvor man var ved at afslutte den samlede aktion. Man havde i staben især fokus på de forhold, som kunne give anledning til en eventuel ændring af afregningsniveauet for medarbejdere, der måtte have haft væsentlig

længere tjeneste end planlagt. Man kunne imidlertid ifølge aftalen ikke økonomisk kompensere overskridelser af mindste hviletiden på 8 timer. På det tidspunkt, da Den Administrative Stab modtog indberetningerne vedrørende den 17. og 18. december, havde rigspolitichefen allerede udsendt en rundskrivelse om, at alle skulle have minimum 35 timers hviletid i direkte forlængelse af den sidste tjeneste under COP 15, og der var derfor allerede taget hånd om, at de betjente, som var berørt af hviletidsoverskridelserne den 17. og 18. december, blev sikret den fornødne hvile i umiddelbar forlængelse heraf.

Ole Kahr har forklaret bl.a., at han på tidspunktet for afholdelsen af COP 15 var kommissær og operativ leder i færdselspolitiet. Han er nu pensioneret. Han organiserede og havde ansvaret for alle eskortekørslerne under topmødet. Planlægningen begyndte allerede i 2008. Antallet af eskortekørsler ville komme til at afhænge af, hvor mange statsoverhoveder der ville komme, hvor de skulle bo, hvornår de skulle ankomme og afrejse, hvad de skulle deltage i af specialarrangementer osv. Der var således mange usikkerhedsmomenter, som ikke kunne afklares på forhånd. Han rådede over lidt over 200 sikkerhedsgodkendte motorcykelbetjente. Der var ikke flere at gøre godt med, men forventningen var, at det var tilstrækkeligt, og der blev lagt en plan, som var ”robust” også over for uforudsete begivenheder.

Da det begyndte at stramme til hen mod den 16. december, gik de over til at anvende biler til eskortetjenesten, også fordi det satte ind med snevejr. De fik bl.a. skaffet det nødvendige antal biler fra udlandet. I dagene 17. og 18. december blev planlægningen ødelagt som følge af, at statslederne ikke holdt sig til det fastlagte program. Da han ikke havde ekstra mænd at gøre godt med, betød dette, at hviletidsreglerne ikke kunne overholdes. De pågældende polititjenestemænd kunne heller ikke afløses af andre i eskortetjenesten, som var mindre belastede, bl.a. fordi der for hver eskorte var fastlagt nogle alternative ruter, som de pågældende betjente skulle være 100 % fortrolige med. Opgaven skulle imidlertid løses, og der var derfor ikke noget at gøre ved, at hviletidsreglerne ikke blev overholdt. Så længe ”det kørte”, underrettede han ikke Den Administrative Stab om overskridelserne, men koncentrerede sig om at løse opgaven. Der kunne alligevel ikke gøres noget, mens det stod på. Overskridelserne blev imidlertid indberettet, så snart der var overskud hertil.

Politikommisær Mogens Knudsen har forklaret bl.a., at han har efterfulgt Ole Kahr i dennes tidligere stilling i færdselspolitiet. Han var med til at planlægge eskortekørslen under klimakonferencen, og det er hans opfattelse, at planlægningen var god og robust. Natten

mellem den 16. og den 17. december 2009 gik man pga. vejret over til eskortekørsel med biler i stedet for motorcykler, og kørslen foregik herefter med to betjente i hver bil. Det var pænt store og luksuriøse biler, og det meste af eskortetjenesten bestod herefter af kortere ture med en samlet køretid på højst nogle timer, hvilket betød, at det meste af tjenesten bestod i ventetid i bilerne. Det var først, da betjentene efter festmiddagen den 17. december sad klar i bilerne, at de fik at vide, at turen ikke gik til den pågældende statsleders hotel, men til Bella Centret. Der var på det tidspunkt ikke andet at gøre end at udføre opgaven, og der var da heller ingen af betjentene, som sagde fra. Der var endvidere ingen grund til straks at indberette, at hviletidsreglerne ikke kunne overholdes, for der var ingen andre, som kunne tage over. Det var ikke forudsigeligt, at det udviklede sig, som det gjorde, hvortil kom, at der på grund af vejret også opstod lange ventetider i lufthavnen mv. Betjentene fik umiddelbart efter hviletidsoverskridelserne en lang sammenhængende hvileperiode.

Parternes argumentation

Klager har til støtte for sine påstande henvist til bl.a., at Rigspolitiet har erkendt at have tilsidesat hviletidsaftalen mellem parterne, og at det er en skærpende omstændighed, at dette er sket i strid med Arbejdstilsynets dispensation. Tilsidesættelsen skyldtes ikke en uforudsigelig situation, men det forhold, at Rigspolitiet havde ”spændt buen for hårdt”, hvorfor man ikke kunne tåle uventede ændringer af programmet. Den Administrative Stab blev endvidere ikke orienteret om hviletidsreglernes tilsidesættelse i overensstemmelse med, hvad der var aftalt, idet det tog flere dage at få indberetningerne om overskridelserne frem til staben. Tilsidesættelsen af hviletidsbestemmelserne var af et omfang, som i væsentlig grad har udsat polititjenestemændene for risiko. Uanset at vagterne med eskortekørsel kun udgør en mindre del af det samlede antal af vagter, er enhver overskridelse af hviletidsbestemmelserne én for meget. Sagen stiller sig ikke anderledes, fordi det var de enkelte ledere af aktionerne, der undlod at orientere den øverste ledelse om de stedfundne overskridelser, eftersom Rigspolitiet må tåle identifikation med disse ledere. Rigspolitiet har heller ikke som hævdet gjort alt, der var muligt for at overholde aftalen, da det var et bevidst valg at sende betjente på arbejde efter kun 2 timers hvile. Det er endvidere helt uacceptabelt, at overtrædelserne inden for eskortetjenesten har haft et omfang på helt op til 23 % af antallet af eskortevagter i perioden 16.-19. december. Indklagede bør på denne baggrund pålægges at betale en ikke ubetydelig bod til klager.

Indklagede har til støtte for sin frifindelsespåstand overordnet gjort gældende, at de overskridelser af hviletiden, som fandt sted under COP 15, ikke udgør et brud på aftalen mellem Rigspolitiet og Politiforbundet af 26. juni 2009 med tilhørende protokollat af 12. november 2009, om end det anerkendes, at der ikke i alle tilfælde er givet 8 timers hvil til de polititjenestemænd, der deltog i afviklingen af eskorter. Protokollatet til aftalen viser, at parterne var klar over, at der – uanset at der blev planlagt med mindst 8 timers hviletid pr. døgn – undtagelsesvist kunne blive tale om, at dette ikke kunne overholdes. Politiets eksperter har forklaret, at der forelå en robust planlægning forud for konferencen, men at konferencen tog en uventet drejning, eftersom statslederne endte med selv at deltage i forhandlingerne. Det var i forhold til eskortekørslerne ikke muligt at bytte vagter eller at flytte de enkelte betjente af sikkerhedsmæssige grunde, og der var tale om en opgave, som skulle gøres. Hertil kommer, at de vagter, hvorunder der er sket overskridelser af mindste hviletiden på 8 timer, alene udgjorde 0,17 % af samtlige vagter under klimakonferencen.

Der er heller ikke grundlag for at kritisere, at indberetningerne til Den Administrative Stab ikke skete straks. Politiforbundet var selv repræsenteret i Den Administrative Stab og accepterede i forbindelse med planlægningen, at indberetningerne skulle indgives til Tjenestetidssekretariatet. Stabens fokus var i øvrigt som forklaret de lønmæssige forhold og ikke de enkelte hviletidsoverskridelser.

Endelig er der ikke grundlag for bod, ej heller såfremt Tjenestemandsretten måtte komme frem til, at aftalen af 26. juni 2009 skulle være tilsidesat. Der henvises til bl.a., at antallet af overskridelser var marginale set i forhold til det samlede antal af vagter, og til at de forhold, hvorunder de enkelte betjente afviklede arbejdet, uanset hviletidsoverskridelserne var sundheds- og sikkerhedsmæssigt forsvarlige.

Tjenestemandsrettens begrundelse og resultat

Det fremgår af § 4, stk. 2 og stk. 3, i parternes aftale af 26. juni 2009 om arbejdstidsregler for polititjenestemænd under klimakonferencen COP 15 i København i december 2009, at der skulle *planlægges* med mindst 8 timers hviletid pr. 24 timer, og at rådighedstjeneste skulle anses for hviletid. Det fremgår samtidig af det til aftalen knyttede protokollat af 12. november 2009, at Rigspolitiet i tilfælde, hvor det undtagelsesvis måtte vise sig, at der ikke var eller

kunne ydes 8 timers hviletid, havde forpligtet sig til at pålægge ledelsen af politiaktionen løbende at indberette hvert enkelt tilfælde til Den Administrative Stab.

Tjenestemandsskadesretten lægger på denne baggrund til grund, at aftalen var baseret på en forudsætning om, at det ikke kunne undgås, at der undtagelsesvist ville kunne ske overskridelser af den aftalte hvileperiode på 8 timer. At overskridelser ikke har kunnet undgås, har været særlig klart, såfremt der skete aktualisering af en rådighedstjeneste, som i henhold til aftalens § 7, stk. 3, litra e, supplerede en 16 timers vagt. Overskridelser ville imidlertid også kunne forekomme, såfremt der undtagelsesvist skulle opstå en helt uforudset situation umiddelbart forud for eller under en polititjenestemandes planlagte hvileperiode i øvrigt, som nødvendiggjorde, at hans hviletid ikke kunne overholdes, jf. herved aftalens § 5, hvorefter den planlagte tjeneste til enhver tid kunne ændres. Parternes aftale må derfor forstås på den måde, at det var forudsat, at det såvel ved rådighedstjeneste som ved aftalt hviletid i øvrigt undtagelsesvist ville kunne vise sig, at der de facto ikke blev eller ikke kunne ydes 8 timers hviletid, idet det samtidig var aftalt, at der i hvert enkelt af sådanne tilfælde løbende skulle ske indberetning til Den Administrative Stab.

Den Administrative Stab – der ikke havde den operative ledelse – kunne imidlertid ikke forventes at være i stand til straks at sikre de berørte polititjenestemænd en samlet hvileperiode på mindst 8 timer. Indberetningspligten kan derfor alene antages at have haft til formål at sikre, at der snarest muligt blev taget hånd om situationen, således at de pågældende polititjenestemænd fik den nødvendige hvile, så snart det var muligt.

Tjenestemandsskadesretten lægger på denne baggrund til grund, at indholdet af parternes aftale var, at der altid skulle planlægges med mindst 8 timers hviletid pr. døgn, men at det samtidig var forudsat, at det på trods af, at der var planlagt hermed, undtagelsesvist ville kunne forekomme, at der de facto ikke blev ydet – og ikke kunne ydes – 8 timers hviletid. Hvis det var tilfældet, havde ledelsen af den pågældende politiaktion pligt til løbende at indberette hvert enkelt tilfælde til Den Administrative Stab, som havde pligt til snarest at tage hånd om situationen, i det omfang den havde mulighed herfor.

Tjenestemandsskadesretten finder, at de påviste tilfælde, hvor der ikke er blevet ydet 8 timers hviletid, er indtruffet på trods af en i øvrigt forsvarlig planlægning, idet der indtrådte et forløb, som ikke kan anses for at have været påregneligt. Det blev herefter akut nødvendigt at

inddrage en del af hviletiden for en gruppe polititjenestemænd, som ikke kunne erstattes af andre. Dette medførte, at de pågældende ikke fik en samlet hvileperiode på mindst 8 timer i fra et til lidt over to døgn. At noget sådant undtagelsesvist kunne ske, var imidlertid som nævnt forudsat i parternes aftale. En hurtigere indberetning af de stedfundne inddragelser til Den Administrative Stab kan endvidere ikke antages at ville have ført til et ændret forløb, og der blev under alle omstændigheder ydet de berørte polititjenestemænd en samlet længere hvileperiode på mindst 35 timer, så snart deres tjeneste var afsluttet.

Under disse omstændigheder finder Tjenestemandsretten, at der ikke af Rigspolitiet er begået brud på parternes aftale af 26. juni 2009, og Tjenestemandsretten tager herefter indklagedes frifindelsespåstand til følge.

Thi kendes for ret

Finansministeriet for Rigspolitiet frifindes.

Ingen af parterne betaler sagsomkostninger til den anden part.

Lene Pagter Kristensen